

KARAR TARİHİ: 28.12.2018
KARAR NO: 2018/3

MAHALLİ ÇEVRE KURUL KARARI

İlimiz Mahalli Çevre Kurulu 28.12.2018 tarihinde saat 10:30'da Ağrı Vali Yardımcısı Sayın Hidayet SARI Başkanlığında aşağıda imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplanmış ve gündemdeki konuları görüşerek aşağıda belirtilen kararları almıştır.

Madde - 1

İlimizde 2018 - 2019 kış sezonu Temiz Hava Programı başlatılarak önümüzdeki yıllarda da devam ettirilmesi ve daha kaliteli, temiz ve kalori bazında daha ucuz yakıt kullanımı teşvik edilerek yaşanacak hava kirliliğinin azaltılması hedeflenmektedir. Bu amaçla yakıtlarda belirli kriterler getirilirken, yakıtın naklinden, depolanmasına, satılmasına ve yakılmasında bulunan kişi, kurum - kuruluşlara sorumluluklar getirilmektedir. Bu amaçla İlimizde 2018 - 2019 kış sezonu ve sonraki sezonlarda kullanılacak yakıtlarda aranacak kriterler:

A - KATI YAKITLARDA

1- Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nin 5. maddesinde ısınma amaçlı kullanılacak ve kullanılması yasaklanan yakıtlar (katı, sıvı ve gaz) belirtilmiş olup; başta petrol koku olmak üzere mineral yağı, araba plastiği parçaları (ömrünü tamamlamış lastikler), lastik, katı atıklar ve tekstil artıklar, kablolar ıslak odun, boyalı odun, plastikler, ev eşyaları ve yemek atıkları gibi evsel atıklar, özel atıklar tıbbi atıklar, asfalt ve asfalt ürünleri boya ve boya ürünleri ile 6 nolu fuel-oilin depolanması, satışı ve ısınma amaçlı kullanılmasının yasaklanmasına,

2- İlimizde **Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi ve Satış İzin Belgesi** olmayan kömürlerin depolanması, satışı ve ısınma amaçlı kullanılmasının yasaklanmasına,

3- İlimizde depolanarak satışına izin verilen kömürlerin aşağıda belirtilen kriterleri taşınmasının sağlanmasına,

A = Isınma Amaçlı İthal Kömür Özellikleri (Yönetmelik Tablo - 10)
(Tablo-10 Isınma Amaçlı İthal Taş ve Linyit Kömürün Özellikleri ve Sınırları

Özellikler	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: En çok. % 0.9 (+0,1 tolerans)
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: En az 6400 Kcal/kg (- 200 tolerans)
Uçucu Madde (kuru bazda)	: % 12-31 (+2 tolerans)
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok % 10 (+1 tolerans)
Kül (kuru bazda)	: En çok %16 (+2 tolerans)
Boyut* (satışa sunulan)	: 18-150 mm (en çok ±% 10 tolerans)

*Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu min.10-18 mm olabilir."

Beşelul.
[Handwritten signatures and initials]

B = Sınır Değerlerinin Aşıldığı İl ve İlçelerde Kullanılacak Isınma Amaçlı Yerli Kömürler

Tablo-11 Sınır Değerlerinin Aşıldığı İl ve İlçelerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: En çok % 2	Bu Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre sınır değerlerinin aşıldığı (I.Grup) İl ve İlçeler
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: En az 4800 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok %25	
Kül (kuru bazda)	: En çok %25	
Boyut* (satışa sunulan)	: 18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)	

*Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

C = Sınır Değerlerinin Aşılmadığı İl ve İlçelerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri

Tablo-12 Sınır Değerlerinin Aşılmadığı İl ve İlçelerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda)**	: En çok % 2,3	Bu Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre sınır değerlerinin aşılmadığı (II.Grup) İl ve İlçeler
Alt Isıl Değer (kuru bazda)**	: En az 4200 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok %30	
Kül (kuru bazda)	: En çok %30	
Boyut *(satışa sunulan)	:18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)	

*Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

D = Belde ve Köylerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri

Tablo-13 Belde ve Köylerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: En çok % 2,5
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: En az 3400 Kcal/kg (-200 tolerans)
Boyut *(satışa sunulan)	: 18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)

*Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

(Handwritten signatures and initials)

E = Sanayi Amaçlı İthal Edilecek Kömürlerde Aranacak Özellikler

Alt Isıl Değeri (Orijinalde)	min. 6000 kcal/kg (- 500 kcal/kg tolerans)
Toplam Kükürt (Kuru Bazda)	max. %1
Uçucu Madde (Kuru Bazda)	max. %36
Boyut	0 - 50 mm.

Sanayi Amaçlı Kullanılacak Yerli Kömür Özellikleri

Özellikler	Sınırlar
Alt Isıl Değeri (orijinalde)	Emisyon İznine Baca gazında EKHKKY'nde belirtilen sınır değerlerin sağlanması koşuluyla kısıtlama yok.
Toplam Kükürt (kuru bazda)	
Uçucu Madde (kuru bazda)	
Boyut	Tozumayı önleyici her türlü tedbirin alınması koşuluyla boyut ve torba kısıtlaması yok

SKHKKY: Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği

1-Her bir kontrol belgesi/uygunluk izin belgesi kapsamında ithal edilen/üretilen ve ilde satışa sunulan katı yakıtlarla ilgili gerekli bilgi ve belgeleri İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne bildirmeyen; yanlış ve yanıltıcı belge düzenleyen ve **katı yakıt satıcısı kayıt belgesi** almamış olan satıcılara katı yakıt teslim eden ithalatçı/üretici/satıcıya 2872 sayılı çevre kanununun 12'nci ve 20'inci (g) ve 26 maddeleri uygulanacaktır.

2- Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen hususlara aykırı hususların tespiti halinde 2872 sayılı yasanın ilgili hükümleri doğrultusunda yasal işlem yapılmasına.

3-Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde açık alanlarda tören yapılmamasına.

4-İlimizde kömür satıcıları sattıkları, satışa sundukları kömürlerin nerden alındığı (fatura veya irsaliye), satışa sunulduğu yıl yapılmış analizleri (T. C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Referans Laboratuvarı ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen Laboratuvarlar) belgelemeleri, belge sunulmayan kömürler denetim ekiplerince alınacak numunelerin satıcı tarafından analizleri (T. C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Referans Laboratuvarı ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen Laboratuvarlar) yapıldıktan sonra kriterlere uygunsa satışına izin verilmesi, uygun değilse standartlara uymayan kömürlerin tespit edilen ve kaçak kömürlere el konulmasına.

5- Okullarda ve Resmi binalarda da belirlenen özelliklere sahip ısınma amaçlı yakıt kullanılması.

6- İzin verilen kömür özellikleri dışında ısınmada kullanılması yasaklanan yakıtların ilimize girişinin önlenmesi, üretim, dağıtım, pazarlama ve nihai tüketim aşamalarında kontrol ve denetimlerinin yapılması.

7- Analiz ücretlerinin kömür ihracatçıları, üreticileri ve satıcıları tarafından ödenmesine,

8- İthal ve yerli kömür torbalar üzerinde yer alan bilgiler yönetmeliğin belirlediği asgari bilgileri taşıması, yönetmelik ve genelge değerlerinin yazılması.

9- İlimiz giriş noktalarında güvenlik güçlerince (jandarma - polis) yol uygulamalarında, denetimlerde kaçak ve menşei belli olmayan kömürlerin şehre girişlerine izin verilmemesi, torbasız ve kaçak kömürlere el konulması gerektiğinde İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünden ve Belediye Başkanlığından teknik elemanlar ve zabıta görevlendirilerek kaçak kömürlere el konularak yasal işlem yapılmasına.

10- Çevre Kirliliğinin azaltılması için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının soba ve kalorifer kazanları verim yönetmelikleri ve tebliğine uygun olarak üretim yapmalarının sağlanması, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğünce denetimlerin gerçekleştirilmesi.

Baltacı
[Handwritten signatures and initials]

B – SIVI YAKITLARDA

1- İlimizde satılacak ve Isınma amaçlı kullanılmasına izin verilen sıvı yakıtların (kükürt oranı; ithallerde ve yerlilerde %1 içeren fuel-oil) denetiminde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ve İçişleri Bakanlığı yetkileri çerçevesinde sorumlu olup, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü Teknik Elemanları gerektiğinde sıvı yakıtları yakma sistemlerinin depolarında usulüne uygun numune alır ve analizlerini akredite olmuş laboratuvarlarda yapar veya yaptırır ve belirlenen sınır değerleri sağlamayan sıvı yakıtlar için gerekli tutanağı tutar Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna (EPDK) bildirir ve İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü de gerektiğinde 2872 sayılı Çevre yasası gereği hava kirliliğinden dolayı yasal işlem yapılmasına,

• TÜPRAŞ tarafından üretilen yüksek kükürt içeren 6 nolu fuel-oilin, kükürt dioksit emisyonunu Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nde belirtilen sınır değerlere uygun olarak arıtan baca gazı arıtım tesisine/teknolojisine sahip sanayi tesislerinde kullanımına izin verilir. Bu koşullar dışında 6 nolu fuel-oil kullanımının önlenmesi, sıvı yakıt taşıyıcı ve satıcı firmaların bu konuda uyarılması,

2- (EPDK) dan ithal izni alınarak ilimizde satışı yapılacak veya ısınma amaçlı kullanılacak sıvı yakıtların ithal izin belgeleri ve sıvı yakıt standartları sağlayan analiz raporlarının (2018-2019 yılı ve sonraki sezonlar için Tüpraş vb. ilgili rafinerileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Referans Laboratuvarı ve Bakanlıkça yetkili ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen Laboratuvarlar) denetim elemanlarına sunulmasına.

3- Küçük sanayi siteleri, motor bakım vs. onarım atölyelerinde akaryakıt istasyonlarının oto – yıkama – yağlama işyerlerinde atık ve motor yağlarının kullanılmasının veya herhangi bir amaçla yakıt olarak kullanılmasının yasaklanmasına, gerektiğinde yasal işlem yapılmasına,

C- HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ İÇİN ALINACAK DİĞER ÖNLEMLER

1- Kalorifer kazanlarının tekniğine uygun yakılması ve kazan bakımı işlerinde çalışacaklar için "Yetkili Kalorifer Ateşçisi Kursları" düzenlenmesine yönelik çalışmaların yapılması, bu kapsamda kalorifer ateşçisi ve bina yöneticilerinin eğitilmesi ve denetlenmesi,

Kalorifercilerin ateşçi belgeli olmasına, denetimlerde tespit edilen ateşçi belgesi olmayanlar için en geç Ekim ayına kadar Milli Eğitim Müdürlüğüne Halk Eğitim Merkezlerinde kurslar düzenlenmesine.

2- Kursa katılımın sağlanması için yerel basın ve Belediye Başkanlığı tarafından gerekli duyuruların yapılmasına, denetim ekiplerince ateşçi belgesi olmayanların tespit edilerek kurslara katılımlarının sağlanmasına,

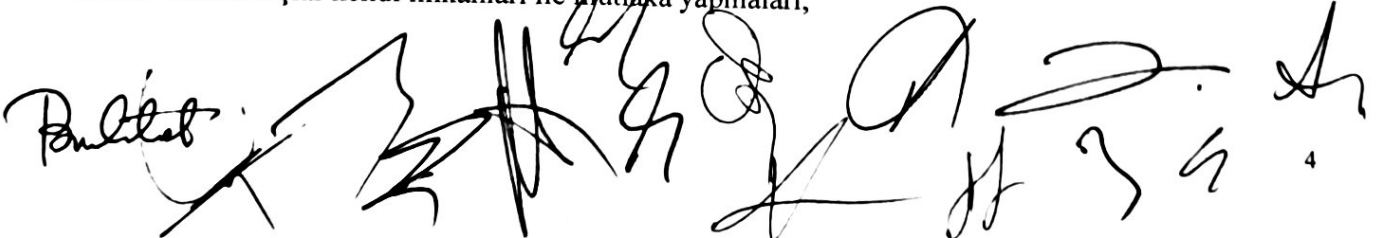
3- Hazırlanacak yakma talimatlarının kazan dairesi içinde bulundurulmasına

4- Başta resmi bina ve okullar olmak üzere yeni bina yapımında ısı yalıtım projelerinin uygulanmasına, Başta belediyeler olmak üzere ilgili kurumlarla bu projelerin uygulanmasına,

5- Özellikle kış gelmeden önce binalarda ısı kaçağı olan noktalarda (pencere ve dış kapılarda) alınacak önlemlerle ilgili olarak halkın bilinçlendirilmesi, camların çift camlı olmasının yakıt tüketimindeki faydaları halka anlatılması ve binalarda özellikle dıştan yalıtım yapıldığından yakıt tüketiminde ne kadar azalma olacağı konusunda bilgilendirilmesi,

6 - Okullarda ve resmi binalarda giriş kapısının kendiliğinden kapanabilir ve hava sızdırmaz yapılması,

7-Kış gelmeden önce soba ve kalorifer kazanları ile bacalarının periyodik temizlikleri ilgili kurum ve kuruluşlar kendi imkânları ile mutlaka yapmaları,

8- Kalorifer ve sobaların; işyerlerinde, bina iç ortam sıcaklığı 18 °C, konutlarda ise 20 °C den yukarda olmayacak şekilde yakılmasına.

9- Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde sobalar ve kaloriferler mümkünse sabah saat 10'dan sonra ve akşam en geç saat 16'dan önce yakılması,

10- Egzozundan siyah duman atan, istiap haddinin üstünde yolcu ve yük taşıyan ve yağ yakan motorlu taşıtlar trafikte denetlenerek kurallara uymayan taşıt sahipleri için cezai müeyyidelerin uygulanması, Benzinli ve dizel motorlu araçlarda egzoz gazlarının kontrolü için şok denetimlerin yapılarak taşıtların sürekli bakımlarının sağlanması ve servis araçları ile ilgili kuralların getirilmesi ve egzozundan siyah duman atan servis araçlarının gerektiği hallerde trafikten men edilmesi,(Emniyet Müdürlüğüne)

11-Kamu Kurumları tarafından yapılan katı yakıt alımı ihalelerinde 31/01/2005 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen özelliklerde veya daha kaliteli vasıflara sahip yakıt alımı yapılmasına

12-İlimizde doğalgaz kullanımının artırılması için yapılması gereken çalışmalar;

- İlimizdeki doğalgaz hattının geçtiği yerlerde bulunan tüm resmi kurumların biran önce doğalgaz dönüşümlerini yaptırmaları, ısınma amacıyla kömür, fuel-oil gibi fosil yakıt kullanmayarak, doğalgaz vb. gibi temiz enerji kaynakları ile ısınmalarının tercih edilmesi hava kalitesinin sağlanması açısından önemlidir. İlimizdeki tüm kamu binalarının doğalgaz dönüşümlerinin tamamlanması,
- Yakma sistemi doğalgaz yakmaya uyumlu olmayan kirletici vasfı yüksek sanayi tesislerinin yakma sistemlerini ivedilikle doğalgaza uyumlu hale getirmelerinin sağlanması,
- Doğalgaz dönüşümü tamamlanan bölgelerde bulunan okullar, camiler ve yerleşim yeri içerisinde yer alan sosyal tesislerde yakıt olarak doğalgaz kullanılması,
- Doğalgaz altyapı çalışmalarının tamamlandığı bölgelerdeki merkezi ısıtma sistemine sahip katı/sıvı yakıt kullanan bina, apartman ve sitelerde yakıt olarak doğalgaz kullanılması, apartman yöneticilerine tebligat yapılması
- Doğalgaz kullanımının özendirilmesi için yerel televizyon ve radyolarda bilgilendirme programları veya reklamlara yer verilerek Hava Kirliliğinin İnsan Sağlığına etkileri hakkında doğalgaz dağıtım şirketi ve ilgili Belediye tarafından halka bilgi verilmesi.

13- Denetimlerin İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün organizasyonunda Belediye Başkanlıkları ile Halk Sağlığı Müdürlüğünden teşkil edilen denetim ekipleri tarafından aralıksız yapılması;

Yapılan denetimlerde:

- **Yönetmelik ve genelgede belirtilen kömür özelliklerinin sağlanmaması durumunda;**
- **Yönetmelikte belirtilen kömür torba örnekleri üzerinde istenilen bilgilerin yer almadığının tespiti halinde,**
- **Yönetmelik kapsamında kömürlerin torbasız satılması durumunda,**

Kömür ithalatçısı, üreticisi ve satıcılara 5491 sayılı Kanunla değişik 11.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili maddelerine göre cezai işlemin uygulanmasına,

14- İlçelerde İlçe Kaymakamlıkları tarafından bu kararların uygulanmasına,

Oy Birliği İle Karar Verildi.

Bülent

Hidayet SARI

Vah a
Vali Yardımcısı
BAŞKAN

Belediye Başkanı
Üye

İl Jandarma Komutanlığı
Üye
Katılmadı

İl Emniyet Müd.
Üye

Hikmet ŞİŞECİOĞLU
Çevre ve Şehircilik İl

Müdürü
Çevre ve Şehircilik İl Müd.
Üye

Mehmet TURAN
Defterdar

İl Millî Eğitim Müdürü
Üye
Katılmadı

İl Tarım ve Orman Müdürü
Üye

Mehmet N...
Sosyal Güvenlik İl Müdürü
Üye

Kenan ENGİN
İl Müdür V.

Sanayi ve Teknoloji İl Müd.

Murat İBİK
İl Müdür V.

Erkan KOSEDAĞ
İl Müd. Yardımcısı

İl Sağlık Müdürlüğü
Müdürü

İl Teknoloji ve Bilgi İşlem
Müdürü

DSİ 85. Sube Müd.
Üye

S. S... KAYA
Sube Müdürü

Ferdi Baycan ÖGEL
Açık Tic. ve San. Odası
S... Başkanı
Üye

Aras Elek. Dağ. A. Ş. İl Müd.
Çimen B... YILMAZ
Maliye ve İktisadi İşler İK Uzmanı

M. Sami Yıldırım
Ziraat Odası Başkanı
Üye